

Antropološka analiza narcisizma v izbranih slovenskih osnovnih šolah

■ 147

Anthropological Analysis of Narcissism in Selected Slovenian Primary Schools

Katarina Vodopivec Kolar

Povzetek

V prispevku se bomo oprli na spremembe v socializaciji posameznikov v postindustrialni potrošniški družbi, ki z zatonom klasične avtoritete favorizirajo permissivne vzgojne prakse v družinski in šolski vzgoji in socializaciji nasploh ter tako vplivajo na porast narcisističnih lastnosti pri večinski populaciji. Na podlagi antropološke terenske raziskave v šolskem prostoru (opazovanje z udeležbo in analiza poglobljenih intervjujev s pedagoškimi delavci) prispevek empirično pokaže, kako šola kot ključna institucija kulturne transmisije implicitno oblikuje narcisistično kulturo s favoriziranjem permissivnosti. Specifično skuša prispevek utemeljiti, da in kako aktualne spremembe v šolstvu (kot so večja izbirnost predmetov, manj restriktivne metode ocenjevanja ter napredovanja v višje razrede, metodološki pristopi, ki upoštevajo aktivnejšo vlogo učencev pri pouku, bolj demokratični odnosi med učitelji in učenci ter uporaba alternativnih kazni in terapevtskih pristopov) poudarjajo permissivni pristop. Na podlagi analize aktualnih trendov v načinu izvajanja vzgojno-izobraževalne/socializacijske prakse, kot so upadanje avtoritete učiteljev, nad katerimi je vse bolj zaznati zunanje pritiske staršev, ki se vmešavajo v učiteljevo strokovno avtonomijo, nedosledno in neučinkovito kaznovanje v šolah in vse bolj prisotni terapevtski pristop pri reševanju konfliktov, neustrezní odnos do znanja in učenja kot vrednote, ko šolski sistem spodbuja učence zgolj k individualizmu in tekmovalnosti s pridobivanjem najboljših ocen, skuša prispevek utemeljiti, da današnja šola predstavlja ideološki aparat kapitalizma, za katerega reprodukcijo je ključna permissivna in narcisistična socializacija, saj socializira in vzgaja posameznike, prilagojene za potrošniško, narcisistično družbo.

Ključne besede: narcisizem, narcisistična družba, potrošniška družba, permissivna vzgoja, šola